

Súd: Okresný súd Michalovce
Spisová značka: 23P/27/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0021201076
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Uhrínová
ECLI: ECLI:SK:OSMI:2024:0021201076.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Michalovce, sudkyňa JUDr. Jana Uhrínová, v právnej veci manželky: A. B. C., nar. X.X.XXXX, bytom C. X, C., zast.: Advokátska kancelária JUDr. Simona Marcinová s.r.o., Námestie slobody 13, Michalovce, IČO: 53192362, a manžela: A. D. C., nar. XX.X.XXXX, bytom E. D. XX, C., o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému F. C., nar. X.X.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny C. a G. C., nar. X.X.XXXX, takto

rozhodol:

I./ Manželstvo manželky A. B. C., H. I., nar. X.X.XXXX a manžela A. D. C., nar. XX.X.XXXX, uzavreté dňa 18.6.1994 v J. K. L., zapísané v knihe manželstiev matričného úradu Spišská Nová Ves, vo zväzku 16, ročník 1994, strana 265, pod poradovým číslom 121, rozvádza.

II./ Konanie ohľadne úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k G. C., nar. X.X.XXXX, zastavuje.

III./ Upravuje výkon rodičovských práv a povinností k maloletému F. C., nar. X.X.XXXX takto:

IIIa./ Zveruje maloletého do osobnej starostlivosti matky.

IIIb./ Právo zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok majú obaja rodičia.

IIIc./ Stretávanie sa otca s maloletým neupravuje.

IIId./ Zaväzuje otca povinnosťou prispievať na výživu maloletého F. C., nar. X.X.XXXX, sumou vo výške 150 Eur mesačne, ktoré je otec povinný platiť k rukám matky, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred od právoplatnosti tohto rozsudku do budúcnosti.

IV./ Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1./ Manželka sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 9.3.2021 domáhala rozvodu manželstva s manželom, ktoré bolo uzavreté dňa 18.6.1994 a žiadala upraviť rodičovské práva a povinnosti k maloletým deťom na čas po rozvode, tak že deti budú zverené do osobnej starostlivosti matky, stretávanie žiadala neupraviť a výživné žiadala po 100 € mesačne na každé dieťa, neskôr upravila návrh na 200 € na každé dieťa. Návrh na rozvod odôvodnila manželka tým, že manželstvo je trvalo rozvrátené, príčinu rozvratu manželstva manželka vidí v požívaní alkoholu manželom vo zvýšenej miere, fyzické napádanie manželky manželom, vulgárne slová manžela na adresu manželky (aj pred deťmi) pod vplyvom alkoholu.

2./ Manžel v písomnom vyjadrení zo dňa 15.6.2021 (čl. 31 spisu) uviedol, že s rozvodom nesúhlasí, priznal nevhodné správanie pod vplyvom alkoholu, aktuálne už nepije alkohol, chce sa podrobiť psychologickému alebo psychiatrickému liečeniu a s manželkou navštíviť manželskú poradňu. Uviedol, že s manželkou žijú momentálne trochu napätý, ale usporiadaný život, manželku i deti miluje a chce spraviť všetko, či je v jeho silách, aby sa vzťahy napravili. Uviedol, že po zmene jeho postoja k životu, nastáva pozitívna zmena v rámci vzťahov medzi manželom, manželkou a deťmi.

3./ Manželka vo svojom vyjadrení zo dňa 12.8.2021 k vyjadreniu manžela poprela tvrdenia manžela o úprave vzťahov medzi nimi, uviedla, že naďalej žije v strese a je terčom vyhrážok a výsmechov. Odmietla akékoľvek obnovenie manželského spolužitia a účasť na manželskej poradni. Na pojednávaní dňa 16.9.2021 navrhla pripojiť do spisu rozhodnutie tunajšieho súdu v trestnom konaní, v ktorom bol manžel uznaný vinným z prečinu nebezpečného vyhrážania, ktorého sa dopustil voči manželke.

4./ Súd pripojil do spisu trestný rozkaz Okresného súdu Michalovce č. k. OT/91/2021 - 65 zo dňa 17.5.2021 (čl. 58 - 59 spisu), ktorým manžel uznaný vinným z prečinu nebezpečného vyhrážania, ktorého sa dňa 14.5.2021 dopustil voči manželke (manžel sa zaháňal na manželku kuchynským nožom, naznačoval bodnutie, nôž odhodil a následne oboma rukami manželku chytil za krk a stláčal, pri úteku manželky z domu kričal na manželku „zabijem Ťa, postriem Ťa“), bol mu uložený test odňatia slobody na 6 mesiacov s podmieneným odkladom a určením probačného dohľadu v skúšobnej dobe v trvaní 18 mesiacov. Zároveň bol manželovi uložený zákaz požívania alkoholických nápojov, povinnosť podrobiť sa liečeniu závislosti od návykových látok, povinnosť podrobiť sa psychoterapii alebo psychologickému poradenstvu zameranému na sebaovládanie a sebakontrolu a povinnosť zamestnať sa.

5./ Dňa 15.11.2021 predložila manželka rodičovskú dohodu zo dňa 2.11.2021 (čl. 67 spisu) podpísanú oboma rodičmi, v ktorej sa rodičia dohodli, že maloleté deti budú zverené do osobnej starostlivosti matky, stretávanie otca s deťmi sa upravuje neobmedzene.

6./ Kolízny opatrovník sa k návrhu na rozvod nevyjadril, avšak v prípade rozvodu manželstva navrhol v súlade s rodičovskou dohodou zveriť maloletých do osobnej starostlivosti matky, otcovi určiť výživné, výšku výživného ponechal na rozhodnutí súdu.

7./ Súd opakovane odročoval nariadené pojednávania na základe žiadosti manžela, ktoré manžel súdu vždy oznámil a doručil v deň pojednávania alebo deň pred pojednávaním po úradných hodinách:

- pojednávanie nariadené na 26.10.2021 - odročené na žiadosť manžela doručенú dňa 25.10.2021 z dôvodu zhoršenia zdravotného stavu, ktoré nastalo deň pred pojednávaním, predložil potvrdenie o lekárskom vyšetrení,
- pojednávanie nariadené na 16.11.2021 - odročené na žiadosť manžela doručенú dňa 16.11.2021 z dôvodu nariadenej karantény, dodatočne preukázal,
- pojednávanie nariadené na 9.12.2021 - odročené na žiadosť manžela doručенú dňa 9.12.2021 z dôvodu služobnej cesty, preukázal potvrdením od zamestnávateľa,
- pojednávanie nariadené na 13.1.2022 - odročené na žiadosť manžela doručенú dňa 12.1.2022 z dôvodu zhoršeného zdravotného stavu, predložil potvrdenie lekára o práceneschopnosti od 12.1.2022,
- súd výzvou zo dňa 17.1.2022 poučil manžela v zmysle § 183 ods. 2 veta druhá CSP a vyzval ho, aby sa na najbližšom pojednávaní dal zastúpiť inou osobou, ak sa pojednávania nebude môcť zúčastniť kvôli nepriaznivému zdravotnému stavu,
- pojednávanie nariadené na 17.2.2022 - manžel dňa 16.2.2022 oznámil, že je v karanténe, pretože jeho spolubývajúci ochorel na COVID-19, túto skutočnosť nepreukázal.

8./ E-mailom odoslaným dňa 18.2.2022 bol manžel upovedomený o termíne pojednávania vytýčenom na 24.3.2022. Napriek vedomosti o termíne pojednávania v dostatočnom časovom predstihu, manžel deň pred pojednávaním dňa 23.3.2022 udelil plnomocenstvo advokátovi, ktorý v deň pojednávania (15 minút pred začiatkom pojednávania) doručil súdu žiadosť o odročenie pojednávania. Súd žiadosti advokáta nevyhovel, pretože dôvod odročenie pojednávania nepovažoval za opodstatnený, keďže manžel mal od 18.2.2022 dostatočný časový priestor na udelenie plnomocenstva advokátovi na zastupovanie v konaní tak, aby splnomocnený advokát stihol naštudovať spis a pripraviť sa na pojednávanie. Súd advokátovi manžela v zmysle § 184 ods. 4 CSP na ním uvedenú e-mailovú adresu oznámil, že jeho žiadosti o odročenie pojednávania nevyhovel.

9./ Na pojednávanie dňa 24.3.2022 sa manžel nedostavil, svoju neúčasť neospravedlnil. Súd na pojednávaní dňa 24.3.2022 prejednal a rozhodol vec v neprítomnosti manžela a advokáta manžela tak, že rozsudkom č. k. 23P 27/2021 – 135 zo dňa 24.3.2022 rozviedol manželstvo manželov a upravil výkon rodičovských práv a povinností k obojm maloletým deťom tak, že ich zveril do osobnej starostlivosti matky, styk otca s deťmi neupravil a otca zaviazal vyživovacou povinnosťou na každé dieťa po 150 € mesačne.

10./ Proti tomuto rozsudku podal odvolanie manžel voči výroku o rozvode manželstva, aj voči výrokom o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode. Krajský súd v Košiciach uznesením č. k. 8CoP/262/2022 – 186 zo dňa 28.4.2023 zrušil rozsudok súdu I. inštancie zo dňa 24.3.2022 a vrátil vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

11./ Súd podľa pokynov odvolacieho súdu doručil manželovi a jeho advokátovi podanie manželky zo dňa 8. 3. 2022 (doplnený návrh manželky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom) a predložené listinné dôkazy s výzvou na vyjadrenie. Manželovi bola zásielka doručená 10. 8. 2023 a jeho advokátovi 23. 8.2023, ani jeden z nich sa v stanovenej lehote k podaniu a listinným dôkazom nevyjadril a nereagoval ani na urgenciu súdu zo dňa 20. 9.2023, advokát manžela urgenciu prevzal dňa 21. 9. 2023.

12./ Pred pojednávaním vytyčeným na 5. 12. 2023 sa manžel ospravedlnil svoju neúčasť elektronickým podaním zo dňa 3.12.2023, zo zdravotných dôvodov, keďže mu lekár nie odporúča cestu na Slovensko, ako dôkaz predložil neúplnú listinu na cudzom jazyku. Súd návrhu manžela na odročenie vyhovel, pojednávanie odročil na 1. 2. 2024, opätovne ho podľa § 183 ods. 2 CSP vyzval, aby sa na pojednávaní vytyčenom na deň 1.2.2024 hod. ako aj na pojednávaniach vytyčených v budúcnosti dal zastúpiť inou osobou, ak sa na tomto pojednávaní/pojednávaniach nebude môcť zúčastniť z dôvodu zdravotného stavu. Zároveň súd ukladá povinnosť manželovi v lehote do 20.1.2024 preukázať dôvod, pre ktorý bolo odročené pojednávanie vytyčené na deň 5.12.2023, keďže súdu manžel poslal len časť lekárskej správy v cudzom jazyku a teda je nevyhnutné, aby manžel v stanovenej lehote predložil predmetnú lekársku správu s úradným prekladom do slovenského jazyka a tak preukázal súdu existenciu dôvodu, pre ktorý manžel žiadal odročiť pojednávanie. Súd poučil manžela, že ak nepreukáže súdu dôvod odročenia pojednávania vytyčeného na deň 5.12.2023, súd môže rozhodnúť, že na ďalšie návrhy na odročenie pojednávania nebude prihliadať. Manžel na výzvu súdu nereagoval, dôvod odročenia pojednávania nepreukázal.

13./ Pojednávanie vytyčené na 1.2.2024 manžel e-mailovým podaním doručeným súdu 31.1.2024 opäť žiadal odročiť pre zlý zdravotný stav – dôkaz nepredložil, súd mu obratom oznámil, že jeho žiadosti nevyhovuje, keďže bol poučený a vyzvaný podľa § 183 ods. 2 CSP, aby sa dal zastúpiť inou osobou.

14./ Pojednávanie vytyčené na 28.3.2024 manžel e-mailovým podaním doručeným súdu 27.3.2024 opäť žiadal odročiť pre zlý zdravotný stav – dôkaz nepredložil, súd mu obratom oznámil, že jeho žiadosti nevyhovuje, keďže bol poučený a vyzvaný podľa § 183 ods. 2 CSP, aby sa dal zastúpiť inou osobou. S predvolaním pojednávanie vyzval súd manžela, aby v lehote do 25.3.2024 predložil súdu písomnú špecifikáciu jeho mesačných príjmov a výdavkov, predložil súdu listinný dôkaz o výške príjmu za celý rok 2023 a predložil listinné dôkazy o výške výdavkov. Manžel na výzvu súdu nereagoval, špecifikáciu a dôkazy nepredložil.

15./ Súd I. inštancie v zmysle pokynov odvolacieho súdu uvedených v bodoch 19. – 24. uznesenia odvolacieho súdu doplnil dokazovanie ohľadne posúdenia miery narušenia a rozvratu manželstva, oboznámil sa s tvrdeniami oboch manželov v rámci odvolacieho konania a vykonal dokazovanie za účelom rozhodnutia o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k mal. F.. Súd zistil tento aktuálny skutkový stav:

16./ Manželia uzavreli manželstvo dňa 18.6.1994 v J. K. L., ktoré je zapísané v knihe manželstiev matričného úradu Spišská Nová Ves, vo zväzku 16, ročník 1994, strana 265, pod poradovým číslom 121 (sobášny list na čl. 8 spisu).

17./ Z manželstva pochádzajú tri deti, plnoletá dcéra M., plnoletý G., nar. X.X.XXXX a maloletý F., nar. X.X.XXXX.

18./ Z návrhu a z výpovedí manželky súd zistil, že ako príčinu rozvratu manželstva manželka vníma požívanie alkoholu manželom vo zvýšenej miere, fyzické napádanie manželky manželom, vulgárne slová manžela na adresu manželky (aj pred deťmi) pod vplyvom alkoholu, vyhrážanie sa manželke manželke (aj smrťou), prenasledovanie manželky manželom. Manželka sa už úplne citovo odlúčila od manžela, je pevne rozhodnutá rozviesť sa, nemá záujem obnoviť manželské spolužitie. Psychologickú intervenciu za účelom možného riešenia problémov vo vzťahu medzi manželmi manželka opakovane a aj aktuálne odmieta, nevidí žiadnu možnosť obnovenia manželského spolužitia. Manželka poukázala na tú skutočnosť, že aj napriek odsúdeniu manžela v trestnom konaní, pričom trestného činu nebezpečného vyhrážania sa manžel dopustil voči manželke, agresívne správanie manžela voči manželke pokračovalo, manžel vulgárne manželke nadával, vyhrážal sa jej, aj za prítomnosti detí.

19./ Vzhľadom na tvrdenia manžela v odvolacom konaní v jeho vyjadreniach zo dňa 25.4.2022 a 12.7.2022 tom, že manželia naďalej takmer stále zdieľajú spoločnú domácnosť a starajú sa spoločne o deti, boli na spoločnej školskej akcii v júli 2022, donedávna chodili na spoločné výlety a intímne spolu žili, v júli 2022 boli na spolu na spoločenskej akcii, že manželkino rozhodnutie rozviesť sa môže byť ovplyvnené jej zdravotným stavom a v budúcnosti ho môže ľutovať, manželka vo svojich vyjadreniach v odvolacom konaní aj pri výsluchu na pojednávaní vedenom dňa 1.2.2024 uviedla, že:

- na rozvoze trvá,
- s manželom nežije v spoločnej domácnosti od októbra 2021, odvtedy spoločne ani nehospodária, ani netrávajú spolu čas,
- intímny pomer mali naposledy v lete 2021,
- psychologickú intervenciu odmieta, nevidí v nej zmysel a ak by bola odporučená zo strany súdu, nezúčastnila by sa jej,
- k manželovi už necíti nič, iba odpor,
- s manželom nekomunikuje o vzťahových záležitostiach, komunikuje výlučne o záležitostiach týkajúcich sa detí, komunikácia s ním, v nej vyvoláva stres a strach, pretože manžel sa manželke slovné vyhráža,
- na pojednávaní vedenom dňa 16.9.2021 manželka predložila písomné podanie, v ktorom sú manželkou spísané slovné vyjadrenia, výčitky, urážky a hrozby manžela voči manželke a je opísaný spôsob, akým sa manžel k manželke správal počas spolužitia (čl. 54 spisu),
- akcia v lete 2022 bola školskou akciou – tradičné stretnutie rodičov detí, na ktoré škola pozvala oboch rodičov, rodičia prišli na akciu samostatne a takmer vôbec sa nerozprávali, resp. len formálna komunikácia v rámci spoločenských noriem,
- v jeseni 2023 (podanie na čl. 219 spisu) podala manželka na manžela oznámenie na políciu o priestupku proti občianskemu spolunažívaniu, pretože manžel manželku sledoval na ceste domov z práce, bránil jej v ceste domov a snažil sa do nej vraziť bicyklom, manželka uviedla, že manžel ju opakovane prenasleduje pri ceste z práce,
- naposledy bola manželka s manželom osobne na stužkovej syna G. v novembri 2023, počas toho ako manžel sedel za stolom manželka od manžela utŕžila štipance, manžel sa manželke vyhrážal, že ju dá zabiť, že to stojí 3000 €, že jej guľka prestrelí hlavu, že ju poleje kyselinou,
- manželka nemá žiadne zdravotné problémy, na ktoré poukazoval manžel, že majú vplyv na jej rozhodnutie rozviesť sa,
- manžel neurobil žiadnu nápravu smerujúcu k náprave ich vzťahu, manželka už ani nemá záujem naprávať vzťah medzi manželmi.

20./ Manžel v priebehu konania na súde prvej inštancie, aj počas odvolacieho konania vo svojich písomných vyjadreniach s návrhom na rozvod manželstva nesúhlasil, podľa jeho názoru manželstvo nie je rozvrátené. Uviedol, že je veriaci človek, svojou manželku a deti miluje a záleží mu na manželstve, na deťoch, na ich dobrej výchove. Počas odvolacieho konania manžel vo svojich podaniach (apríl 2023 a júl 2023) uvádzal, že s manželkou takmer stále zdieľajú jednu domácnosť a starajú sa spoločne o deti. Manžel uviedol, že je ochotný robiť všetko, čo je v jeho silách, aby manželstvo zachránil a aby sa napäté vzťahy medzi manželmi upravili, uviedol, že sa naozaj snaží, zmenil sa a stále mení svoj postoj k životu a tým nastáva aj pozitívna zmena vzťahov medzi nimi ako rodinou. Manžel uviedol, že vykonáva práce prácu v Nemecku, turnusovo - 2 týždne je v práci, 2 týždne je doma, o čom predložil aj potvrdenie svojho zamestnávateľa zo dňa 6. 7. 2022 (čl. 166 spisu).

21./ Dieťa pochádzajúce z manželstva G. C., nar. dňa 9.6.2005 dosiahol v priebehu konania dňa 9.6.2023 plnoletosť. Manželka podaním zo dňa 10.8.2023 zobrala svoj návrh ohľadne úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k G. späť a navrhla konanie ohľadne G. zastaviť, keďže v konaní o rozvod

manželstva súd upravuje výkon rodičovských práv a povinností na čas po rozvoze len k maloletým deťom pochádzajúcim z manželstva.

22./ Z výpovede manželky a šetrenia kolízneho opatrovníka mal súd preukázané, že manželka od októbra 2021 žije v prenajatom byte v C., spolu s mal. F. i plnoletým G.. Mal. F. má v byte matky zariadenú izbu, kde má priestor na spánok, prípravu do školy a trávenie voľného času. F. sa s otcom stretáva podľa svojej vôle. Podľa vyjadrenia manželky od októbra 2023 F. v domácnosti otca už vôbec neprespáva, otec nemá v prevádzke vykurovanie domu a je uňho zima.

23./ Kolízny opatrovník sa pokúsil prešetriť pomery aj v domácnosti otca – dvakrát, avšak neúspešne, prvýkrát otec odcestoval, druhýkrát išiel so synom k lekárovi.

24./ Kolízny opatrovník počas šetrenia pomerov v domácnosti matky dňa 14.3.2024 vykonal aj pohovor s maloletým F., bez prítomnosti matky. Maloletý uviedol, že sa má dobre, dosahuje veľmi dobré študijné výsledky, na vysvedčení mal jednotky a dvojky, rodičia mu pri učení nepomáhajú, všetko zvláda sám, v škole nemá problémy, má tam kamarátov. Maloletý uviedol, že nechce byť v starostlivosti iba jedného rodiča, chce byť zverený do starostlivosti obidvoch rodičov, hoci býva s matkou, prespáva v byte matky a s otcom sa stretáva. Nechce robiť rozdiely medzi rodičmi. S obidvomi rodičmi má dobrý vzťah. Nechce si to s ockom rozhádať. Otec mu v mesiaci február 2024 prispel na vreckové sumou cca 100 až 120 Eur. Na domácnosť otca je zvyknutý, vyrastal tam od narodenia. Mamka k ockovi do domu nechodí, rodičia majú medzi sebou problémy, maloletý problémy s rodičmi nemá. Maloletý chce zostať žiť aj a matkou, aj s otcom. Maloletému bolo kolíznym opatrovníkom podané vysvetlenie ohľadom striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov a spoločnej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Striedavú starostlivosť maloletý odmietol žiadal o zverenie do spoločnej osobnej starostlivosti oboch rodičov, medzi rodičmi nechce robiť rozdiely.

25./ Aktuálny čistý mesačný príjem manželky (rok 2023) je 1143 €. Náklady manželky pozostávajú z týchto súm: náklady na bývanie 182 Eur (táto suma pozostáva z nájmu vo výške 76 Eur a média vo výške 106 Eur), mobilný telefón 28 Eur, strava 100 Eur, oblečenie 50 Eur, obuv 50 Eur, kozmetika 20 Eur, lieky a vitamíny 10 Eur, hygiena 20 Eur. Manželka spláca 2 úvery čerpané počas manželstva- úver z D. z roku 2008 a úver zo J. J. v roku 2019 - splátka úverov je 219 Eur a 72 Eur. Finančné prostriedky z týchto úverov boli použité na splatenie dlhov, ktoré vznikli počas manželského spolužitia a taktiež na kúpu auta.

26./ Maloletý F. je študentom 2. ročníka gymnázia v C.. Výdavky mal. F. pozostávajú z týchto súm: pomerná časť nákladov na bývanie v domácnosti matky suma 61 Eur, strava 180 Eur, mimoškolské aktivity a vreckové 20 Eur, hygienické veci 25 Eur, lieky a vitamíny 15 Eur, oblečenie a obuv 70 Eur, mobil 10 Eur, krúžok - floorbal 20 Eur a okuliare 10 Eur.

27./ Manžel napriek výzvam súdu nepreukázal výšku jeho aktuálneho príjmu ani výšku jeho aktuálnych životných mesačných výdavkov. Výdavky manžela špecifikované v podaní zo dňa 15.6.2021 pozostávajú z týchto súm: inkaso 240 Eur, telefón 25 Eur, internet 15 Eur, strava 120 Eur, oblečenie 45 Eur, obuv 50 Eur, drogeria 30 Eur, lieky a vitamíny 20 Eur, hygiena 20 Eur, pohonné hmoty 120 Eur.

28./ Návrhy rodičov a vyjadrenie kolízneho opatrovníka k úprave výkonu rodičovských práv a povinností k mal. F.:

29./ Matka v záverečnom vyjadrení na pojednávaní dňa 28.3.2024 žiadala zveriť maloletého do jej osobnej starostlivosti, stretávanie s otcom neupravovať a zaviazat' otca výživným vo výške 150 €. Výlučnú osobnú starostlivosť matky odôvodnila tým, že sa tak dá do súladu právny stav s faktickým, keďže maloletý žije v spoločnej domácnosti s matkou, starostlivosť o maloletého zabezpečuje matka, všetky pravidelné mesačné náklady maloletého platí matka. Maloletý sa s otcom stretáva, matka mu v styku s otcom nebráni. Otec na výživu dieťaťa finančnými prostriedkami k rukám matky neprispieva. Matka nesúhlasila so striedavou starostlivosťou, ani so spoločnou osobnou starostlivosťou, keďže otec vykonáva prácu v zahraničí turnusovo a zároveň v domácnosti nemá vhodné podmienky pre dieťa, Dávid u otca neprespáva, pretože domácnosť nie je vykurovaná,

30./ Otec vo svojom vyjadrení zo dňa 15.6.2021 uviedol, že v prípade rozvodu súd upravil styk otca s deťmi neobmedzene po vzájomnej dohode; v odvolacom konaní navrhol otec striedavú osobnú starostlivosť

31./ Kolízny opatrovník navrhol upraviť rodičovské práva a povinnosti s prihliadnutím na aktuálny stav/režim dieťaťa. Poukázal na to, že dieťa má rado oboch rodičov, má k obom dobrý vzťah, avšak dieťa je v starostlivosti matky, u ktorej aj prespáva, s otcom sa stretáva, má možnosť sa s otcom stretávať podľa vlastnej vôle a dohody s otcom, matka mu stretávať sa s otcom nebráni.

32./ Podľa § 23 ods. 1 z. č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len Zákon o rodine), súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spoluzitia.

33./ Podľa § 23 ods. 2 Zákona o rodine, súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

34./ Podľa § 23 ods. 3 Zákona o rodine, súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

35./ Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletemu dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, či maloleté dieťa zverí do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, alebo do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súd súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

36./ Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o spoločnú osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem a ak obidvaja rodičia súhlasia so spoločnou osobnou starostlivosťou o dieťa, súd môže zveriť dieťa do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto zaistené potreby dieťaťa.

37./ Podľa § 24 ods. 3 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

38./ Podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

39./ Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

40./ Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

41./ Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

42./ Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

43./ Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziko, ktoré povinný na seba berie.

44./ Rozvrat manželstva:

Vykonaným dokazovaním dospel súd záveru, že manželstvo je trvalo rozvrátené a je vylúčená možnosť obnovenia manželského spolužitia. Manželka je pevne rozhodnutá rozviesť sa, v tomto manželstve už nechce pokračovať, je trvalo citovo odlúčená od manžela, nechce riešiť obnovenie manželského spolužitia, odmieta psychologickú intervenciu, pretože v nej nevidí žiadny zmysel, nemá žiadny záujem pracovať na vzťahu s manželom. K manželovi cíti odpor, má z neho strach a kontakt s ním v nej vyvoláva stres.

45./ Rozvrat manželstva a skutočnosť, že manželstvo neplní svoje funkcie je preukázaný tým, že manželia od októbra 2021 spolu nežijú v jednej domácnosti, spoločne nehospodária, od leta 2021 sa intímne nastýkajú, netrávia spoločný čas, komunikujú v nevyhnutnom rozsahu len ohľadne záležitostí týkajúcich sa detí, manželka má z manžela strach a cíti k nemu odpor.

46./ Príčina, ktorá viedla k rozvratu manželstva bolo kruté správanie sa manžela k manželke, a to správanie ako fyzické, tak aj psychické, súd hodnotí správanie sa manžela k manželke ako páchanie domáceho násillia. Manžel napriek skutočnosti, že bol uznaný vinným z prečinu nebezpečného vyhrážania, ktorého sa dňa 14.5.2021 dopustil voči manželke a napriek tvrdeniam, ako manželku miluje a chce manželstvo zachrániť, v realite v agresívnom správaní voči manželke naďalej pokračoval (v septembri 2023 manželku prenasledoval na ceste z práce, snažil sa do nej vraziť bicyklom; v novembri 2023 na stužkovej manželke fyzicky ubližoval a vyhrážal sa jej smrťou). Manžel písomne opakovane deklaroval zmenu svojho správania, avšak takáto zmena preukázaná nebola, jeho správanie vo vzťahu k manželke sa nezmenilo. Súd má za to, že v danom štádiu rozvratu manželského vzťahu, ak by aj došlo zo strany manžela k zmene správania, ani táto skutočnosť by nemala vplyv na zmenu postoja manželky k rozvodu, pretože manžela k manželovi cíti odpor a bojí sa ho. Tvrdenia manžela o tom, že manželka koná pod vplyvom jej zdravotného stavu preukázané neboli, manželka je zdravá a dva roky je pevne rozhodnutá rozviesť sa, pričom manžel ju svojim správaním len utvrdzuje v tom, že jej rozhodnutie rozviesť sa je správne a nemenné.

47./ Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, súd dospel k záveru, že vzťahy medzi manželmi sú vážne narušené a trvalo rozvrátené, nemožno očakávať obnovenie spolužitia manželov, sú splnené všetky zákonom stanovené podmienky na rozvod manželstva podľa § 23 Zákona o rodine, preto súd manželstvo rozviedol.

48./ Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode. Keďže G. C. dosiahol v priebehu konania plnoletosť, teda odpadol dôvod upravovať výkon rodičovských práv a povinností k nemu v rozvodovom konaní, manželka ohľadne G. zobrala svoj návrh späť a konanie žiadala zastaviť, súd konanie ohľadne úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k G. C., nar. X.X.XXXX, zastavil

49./ Úprava výkonu rodičovských práv a povinností k mal. F..

50./ Osobná starostlivosť o maloletého.

Súd zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky z dôvodu, že od ukončenia spolužitia rodičov maloletý žije v spoločnej domácnosti s matkou, šetrením bolo preukázané že matka má vytvorené vhodné podmienky na zabezpečovanie starostlivosti o maloletého, matka zabezpečuje starostlivosť o maloletého na potrebnej úrovni, maloletý má u matky svoju izbu ktorú z diela spoločne s slová Bratom G.,

maloletý má v domácnosti matky dostatočný priestor na album prípravu do školy odpočinok a trávenie voľného času k, maloletý si riadne plní školskú dochádzku, v škole dosahuje dobrý výborný prospech.

51./ Striedavá osobná starostlivosť, ktorú navrhol otec, podľa názoru súdu nie je v záujme maloletého, pretože nebolo preukázané, že otec má vytvorené vhodné podmienky na zabezpečenie osobnej starostlivosti o maloletého a zároveň striedavú osobnú starostlivosť odmieta matka, ako aj maloletý.

52./ Pokiaľ ide o žiadosť maloletého, ktorú vyslovil pri rozhovore s kolíznym opatrovníkom, že chce byť zverený do spoločnej osobnej starostlivosti oboch rodičov, súd uvádza že na zverenie maloletého do spoločnej osobnej starostlivosti oboch rodičov nie sú splnené zákonom stanovené podmienky podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine, pretože na zverenie dieťaťa do spoločnej osobnej starostlivosti sa vyžaduje súhlas oboch rodičov so spoločnou osobnou starostlivosťou, matka so spoločnou osobnou starostlivosťou nesúhlasila.

53./ Zverením maloletého do osobnej starostlivosti matky sa pre maloletého fakticky nič nezmení, keďže maloletý v dlhodobom žije v spoločnej domácnosti s matkou, starostlivosť oňho zabezpečuje matka, matka hradí jeho mesačné náklady, s otcom sa maloletý stretáva kedykoľvek podľa vzájomnej dohody medzi ním a otcom

54./ Úprava styku.

Keďže bolo preukázané, že maloletý sa otcom stretáva, matka nebráni maloletému v stretávaní sa s otcom, súd neupravil stretávanie sa otca s maloletým.

55./ Vyživovacia povinnosť

Pokiaľ ide o príjem otca, otec súdu nepreukázal výšku svojho aktuálneho príjmu. Súd mal preukázané, že otec pracuje, prácu vykonáva v zahraničí v rozsahu 2 týždňov v mesiaci, teda je nepochybné, že otec príjem má. Súd zohľadnil vysokoškolské vzdelanie otca a tiež skutočnosť, že v minulosti v pracovnom pomere dosahoval príjem 926 €. Je nepochybné, že schopnosti otca ako aj jeho kvalifikácia umožňujú zamestnať sa a dosahovať príjem, z ktorého si bude plniť vyživovaciu povinnosť. Keďže otec nepredložil dôkaz o výške jeho skutočného príjmu, súd pri výške príjmu otca použil princíp potenciality v zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine a ako potenciálny príjem otca bral do úvahy príjem vyrátaný ako priemer medzi čistou minimálnou mzdou a čistou priemernou mesačnou mzdou.

56./ Podľa Oznámenia MPSVaR č. 300/2022 Z.z. , písm. a) je minimálna mzda pre zamestnanca odmeňovaného mesačnou mzdou suma 700 €. Suma 700 € je hrubá mesačná mzda, pričom čistá minimálna mzda z tejto sumy je suma cca 560 €.

57./ Z údajov Štatistického úradu SR súd zistil, že priemerná hrubá mesačná mzda zamestnanca v SR v roku 2023 bola suma 1327 € (1062 € čistá mzda).

58./ Potenciálny mesačný čistý príjem otca, teda príjem ktorý je v možnostiach otca dosahovať je: 811 € (priemer medzi čistou minimálnou mzdou 560 e a čistou priemernou mesačnou mzdou 1062 €).

59./ Berúc do úvahy na jednej strane výšku príjmu matky (1143 €), jej výdavky (751 €), potenciálny príjem otca (811 €) a jeho náklady (985 €) a na druhej strane náklady maloletého (411 €), dospel súd k záveru, že matkou požadované výživné vo výške 150 € je opodstatnené a nepochybne je v možnostiach otca prispievať na výživu maloletého sumou 150 € mesačne.

60./ Súd zároveň poukazuje na výživné, ktoré by v zmysle metodických tabuliek pre určenie výživného odporúčaných Ministerstvom spravodlivosti SR mal otec platiť, podľa ktorých povinný rodič s dvomi vyživovacími povinnosťami (otec má vyživovaciu povinnosť aj k plnoletému G.), na dieťa vo veku 17 rokov študujúce na strednej škole má platiť výživné 18% z príjmu, t. j. 18% zo sumy 811 € je suma 146 €.

61./ Súd určil, že je otec povinný platiť výživné k rukám matky, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred, odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku do budúca. V zmysle § 44 CMP rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

62./ O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 z. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, podľa ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je oprávnený podať odvolanie manžel, pretože všetky ostatné osoby oprávnené podať odvolanie sa po vyhlásení rozsudku vzdali odvolania (§ 368 z. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok /ďalej len CSP/).

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 CMP).

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvoде manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko (§ 27 ods. 1 Zákona o rodine).